

על אוכל לקנגורו ותקנון אתר האינטרנט / עו"ד הילה רוזנברג*

כשפארק הקנגורו בניר דוד, קיבוץ ליד הכנרת, רוצה לקנות מזון לדיירי הפארק, הוא יכול עקרונית להזמין אותו באינטרנט ואפילו לא לדעת שהיצרן יושב בקינגסקוט, דרום אוסטרליה, 13 אלף קילומטר דרום מזרחה מהקיבוץ. הוא גם לא דווקא שם לב שבעת הרכישה באתר הוא הסכים לתקנון האתר בו נרשם שכל הליך משפטי יתנהל רק בבית המשפט באדלייד, דרום אוסטרליה. אבל האם תקנון כזה ימנע ממנו להגיש תביעה בישראל ככל שהסחורה שתגיע פגומה?

בעולם שבו המסחר באינטרנט הפך לכפר גלובאלי (או, אולי, מרכז קניות) סוגיות של מקום השיפוט הן סוגיות שהופכות להיות מהותיות ביותר ותקנוני האתרים כוללים בדרך כלל התייחסות רחבה לנושא זה, אשר לא דווקא תיאכף על ידי המשפט. כדי להגיש כתב תביעה בישראל נגד נתבע שאינו ישראלי נדרש להראות שמקום ההתדיינות הנכון נמצא בישראל. כך, למשל, כאשר האירועים נשוא ההליך אירעו בישראל, כאשר האירועים נעשו בידי מורשה בתחום המדינה או כאשר מבקשים לאכוף חוזה שנעשה בתחום המדינה. כשמדובר ברכישת מוצרים או שירותים באינטרנט, שאלת מיקום האירועים הופכת להיות מרתקת.

במקרה שנדון בבית המשפט המחוזי בתל אביב בנובמבר, 2017, דובר בישראלי שרכש שירותי תיירות באינטרנט מחברה אמריקאית, כאשר בתקנון אתר האינטרנט נרשם שהליכים נגדה יתקיימו רק בטקסס, ארה"ב. בית המשפט קבע כי מאחר שהחברה האמריקאית הנגישה את האתר באופן מובהק לקהל הישראלי עליה לצפות שתחשוף את עצמה לתביעות בישראל. באותו מקרה, החברה הפעילה את האתר בשפה העברית, האתר קודם באמצעות אתרים ישראליים, המחיר באתר הוצג בש"ח והאתר איפשר הזמנת מקומות האירוח בישראל. במקרה אחר שנדון בבית המשפט בלוד ביולי, 2019, בית המשפט הישראלי בחר להתעלם מתקנון אתר האינטרנט שקבע כי מסירת מסמכים משפטיים לחברת תיירות הולנדית תהיה רק באמסטרדם, וקבע שמכיוון שהחברה החזיקה חברת בת בישראל שפעלה לקידום מכירות ללקוחות ישראלים, ניתן לראות בה נציגות מקומית של החברה ההולנדית ואף להפוך אותה לכתובת למסירת מסמכים משפטיים לחברה, על אף האמור בתקנון החברה.

כך, חברות בינלאומיות המנהלות את עסקיהם באמצעות האינטרנט בשפה העברית ומוכרות בישראל עשויות להיות כפופות לסמכות בית המשפט בישראל, גם אם באתר האינטרנט שלהן הובהר באופן חד משמעי כי סמכות השיפוט תהיה במקום אחר. האם משמעות הדבר היא שאין חשיבות לתקנון אתר האינטרנט? לאו דווקא. תקנון האתר הוא מסמך משפטי חשוב שצריך להיות בנוי באופן נכון על ידי עורך דין מנוסה בתחום, כדי לצמצם את החשיפה המשפטית של העסק מול הלקוחות, אולם לא כל תנאי בו יתקבל כפי שהוא על ידי בתי המשפט בכל מדינה. כאשר עסק מתחיל לעבוד באופן אינטנסיבי במדינה מסוימת (בוודאי אם הוא פותח בה נציגות מקומית), כדאי לוודא את התאמת תנאי השימוש לחוקי אותה מדינה ולצמצם ככל הניתן חשיפות משפטיות.

* עו"ד הילה רוזנברג הינה עורכת דין במשרד אפיק ושות' (www.afiklaw.com), העוסקת בין היתר בהנפקות באוסטרליה, משפט מסחרי, דיני עבודה וליטיגציה. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו. לפרטים נוספים: 03-6093609, או באמצעות הדואר האלקטרוני: afiklaw@afiklaw.com.

On Kangaroo Food and Website Legal Terms/ Hilla Rosenberg, Adv. *

When the Kangaroo Park at Nir David, an Israeli kibbutz by the Sea of the Galilee, wishes to order food for its residents, it can order it online without even knowing that the manufacturer operates out of Kingscote, South Australia – 13,000 Km southeast of the kibbutz. Nor is it aware that, when purchasing online, it agreed to the website's terms and conditions under which all legal proceedings will take place only in Adelaide, South Australia. But will such terms and conditions prevent it from filing a lawsuit in Israel if the received goods are defective?

In a world in which e-commerce created a global village (or perhaps, if you will, a global shopping center), issues of jurisdiction become very significant and websites' terms and conditions usually deal extensively with these issues – terms and conditions which may not necessarily be enforced by the Courts. In order to file a statement of claim in Israel against a non-Israeli respondent, one must demonstrate that the correct forum is in Israel. This can be shown, for example, when the events giving ground to the action occurred in Israel, when events were performed by an authorized representative within Israel or where the parties seek to enforce a contract entered within Israel. When purchasing products or services online, the question of the location of the events becomes fascinating.

A case heard in the Tel Aviv-Yaffo District Court in November 2017, involved an Israeli who purchased tourism services online from an American company where the website terms and conditions clearly stated that any proceedings against it would be exclusively conducted in Texas, USA. The Court held that because the American company clearly provided the Israeli public with access to the website, it is to expect to be exposed to legal actions in Israel. In the said case, the company operated its website in Hebrew, promoted it through Israeli websites, presented its prices in ILS and enabled reservations to be made in Israel. In another case heard in the District Court of Lod in July 2019, the Israeli Court chose to disregard the website terms and conditions, stating that legal documents may be served to the Dutch tourism company only in Amsterdam, and held that because the company operated a subsidiary in Israel to promote sales to Israeli customers, such is deemed a local branch of the Dutch company and may be used even an address for service of process, despite the website's terms and conditions.

Thus, international companies conducting business online in Hebrew and selling their products in Israel might be subject to the jurisdiction of Israeli Courts, even where their website explicitly states that jurisdiction shall apply elsewhere. Does this mean that website terms and conditions are meaningless? Not necessarily. A website's terms and conditions comprise an important legal document that must be properly worded by an experienced lawyer in order to mitigate the business' exposure to customers, but not all terms will be upheld in each and every jurisdiction. When a business commences operation in a certain jurisdiction (especially where it operates a local branch), it is worthwhile to ascertain that the terms and conditions correspond with the laws of the said jurisdiction and reduce legal exposure as much as possible.

*Hilla Rosenberg, Adv. is an attorney in the office of Afik & Co. (www.afiklaw.com) Hila's practice focuses primarily on Australian IPOs, commercial law, labor law and litigation. For additional details: +972-3-6093609 or at the e-mail: afiklaw@afiklaw.com